

Pro Silva nagyrendezvény Zalában

A Pro Silva Hungaria kétévente megrendezésre kerülő nagyrendezvényét október 18-19. között tartotta a Zalaerdő Zrt. Zalaegerszegi Erdészetének területén a folyamatos erdőborítást biztosító erdőgazdálkodás eredményeiről és lehetőségeiről.

Az első nap délelőttjén előadásokkal készültek a szervezők, majd terepi programokon mutatták be az elvégzett munkákat, ahol lehetőség volt a tapasztalatcsere-re is és ennek nyomán komoly szakmai diskurzusok bontakoztak ki.

Az egész országból érkező mintegy nyolcvan résztvevőt (erdészetektől, nemzeti parkoktól érkező kollégákat, nyugdíjasokat és diákokat egyaránt) a házigazda nevében *Rosta Gyula*, a Zalaerdő Zrt. vezérigazgatója köszöntötte. Röviden ismertette a Zalaerdő Zrt. tevékenységét, gazdálkodását és elmondta, hogy örül a rendezvénynek, ahol be tudják mutatni munkájukat, az elért eredményeket, és szívesen meghallgatják az építő jellegű kritikákat is.

Ugron Ákos Gábor helyettes államtitkár a klímaváltozás szerepét emelte ki. Mint mondta, fontos, hogy jól válasszuk meg a jövő fafajait, származásukat és a felújítási módokat. A természetszerű gazdálkodásnak jobban előtérbe kell kerülnie; a Pro Silva mozgalom jelenti a jövőt.

Ezt követően *Horváth Iván*, a Pro Silva Hungaria elnöke beszámolt a szervezet éves tevékenységéről, hangsúlyozva, hogy a Pro Silva olyan erdőgazdál-

kodási mód, mely miközben faanyagot termel, folyamatos erdőborítást biztosít.

Elfogadja az erdő hármass (védelmi, gazdasági és közjóléti) rendeltetését, de hozzátesz egy negyediket is, a legfontosabbat, az ökoszisztémák megőrzését.

Horváth Iván elmondta: a Pro Silva Hungaria közreműködött az erdőtörvény módosítás tervezetének kidolgozásában. Pozitívumként említette, hogy a jelenlegi tervezetben továbbra is szerepel, hogy az erdő életközösség, valamint a természetesség fogalma/kategóriái is megmaradtak. Negatívum viszont, hogy a szektorsemlegességet nem sikerült elfogadtatni, valamint bürokráciacsökkentés sem valósul meg. Az elnök beszámolt arról, hogy Skóciában részt vettek a Pro Silva Europe kongresszusán, ahol elhangzott, hogy a szervezethez egyre több ország szeretne csatlakozni.

Utolsóként *Varga Béla*, a Pro Silva Hungaria örökös tiszteletbeli elnöke

tartotta meg előadását, melyben részletesen ismertette az alapelveket és beszámolt az elmúlt időszakról. Kedves emlékként idézte fel, amikor néhány éve Sopronban, a téma iránt érdeklődő és kitartó diákságnak éjszakába nyúló előadást tartott. Szerinte sajnos az oktatásban jelenleg sem tanítják kellően a folyamatos erdőborítás elveit és gyakorlati alkalmazását.

Az előadásokat követő ebéd után a terepi programok vették át a főszerepet: a hátralévő másfél napban a Padár és Nagykapornak községhatárokban található átalakító tömbökben folyt a szakmai bemutató.

A Padár I. átalakító erdőtömbben *Pintér Csaba*, a Zalaegerszegi Erdészet igazgatója fogadta a résztvevőket és röviden ismertette a közel 11 ezer hektáron gazdálkodó erdészeti tevékenységét.

Ezután *Világhy András* erdészeti vezető-helyettes, a szakmai bemutató vezetője beszélt az eddigi munkákról. Elmondta, hogy az erdészeti 2008 és 2012 között a vágásos üzemmód helyett 566 hektáron állt át a folyamatos erdőborításra törekvő gazdálkodásra, összesen hét erdőtömbben.

Az erdőrészekre átalakító üzemmód-meghatározással kezelési terv készült. A Padár I. tömbben a tetőkön cseres-tölgyesek, lejjebb jó növekedésű kocsánytalan tölgyesek, bükkösök, a lábzatokban gyertyános-erdeifenyvesek találhatóak. Tölgyből és főként bükkből szinte mindenütt jó újulat látható, a terület hagyományos vágásos technológiával „könnyen” felújítható lenne, de mivel itt nem ez a cél, az erdészeti az állományviszonyokhoz alkalmazkodva (mint fontos szakmai cél), az értékes tölgy érdekében dolgozva,

az évek során gyűjtött tapasztalatokat felhasználva kell a jelöléseket és a szükséges munkákat elvégeznie.

Négy különböző termőhelyen és állományviszonyok közt nyitott léket mutatnak be a szervezők. Az első lékvágás 2014-ben történt, az akkor 86 éves állományban. Tapasztalatuk, hogy a jelenlegi vadlétszám mellett a területen a lékekben megjelenő újulatot be kell keríteni.

A lék kialakításánál fontos annak mérete, és figyelembe kell venni a tájölést, a fényviszonyokat és a domborzatot. Az erdész szerepe a jelölés mellett –

az alkalmazott szemléletet *Mikulásik Márton* kerületvezető erdész ismertette – a termeléskor is nagyon fontos, mert a koronavetőlekek függvényében akkor lehet korrigálni a megfelelő lékméretet és kialakítani a tájölést. A lékek alakulását folyamatosan nyomon kell követni, ha szükséges, egy-egy további fa kivágásával bővíteni. Fontos a közelítőnyom-hálózat első kijelölése, mert az hosszú időre meghatározza a következő időszak termeléseit.

A második napon a Nagykapornak határában lévő Remetekertnél találkoztak a résztvevők, ahol *Szakács László* nyugdíjas kerületvezető erdész emlékeztetett meg a hely kultúrtörténeti múltjáról. A terület most nyugdíjba vonuló gazdája *Szarka Miklós* kerületvezető erdész, aki munkáját, tapasztalatait utódjának, *Schweighard Baláznak* adja át. A résztvevők néma tiszteletadással *Hajdu Tibor* emlékének adóztak, aki a Pro Silva Europe első franciaországi közgyűlésén 1994-ben hazánk képviselőjeként vett részt.

A szakmai bemutatók a 120 hektáros Remetekerti átalakító tömbben zajlottak, ami erdőrezervátum magterületnek a védőzónája, főfafaj a kocsánytalan tölgy és a bükk. Az első léket itt 2006-ban nyitották, így már tízéves tapasztalattal rendelkeznek. A nap során összesen három léknél mutatták be az elért eredményeket, kudarcokat és sikereket is.

Zárásként a résztvevőket a Csácsbózsoki Arborétumban látták vendégül ebédre a szervezők, ahol a látottak összegzésére is sor került. *Horváth Iván* megköszönte a szervezők munkáját és a hallgatóság aktív részvételét, majd *Varga Béla* kért szót néhány útravalóul szolgáló gondolat erejéig. Kiemelte a tudatosság szerepét, a vad és erdő összehangolatlanságából fakadó legfőbb problémát, és az érintett szakmák együtt munkálkodásának fontosságát.

Elgondolkodtató felvetésként fogalmazta meg, hogy ha a jelenlegi körülmények nem változnak jó irányba, a mozgalmat egy időre akár „hibernálni” kell.

Rosta Katalin

erdőművelési előadó, Bakonyerdő Zrt.

Fotók: **Szakács László**

Lékből kapott tudás

2016 decemberében két általános iskolás osztály érkezett a Farkasszigeti erdőbe, azzal a céllal, hogy lékeket fogadjanak örökbe.

A lékes felújítás fontos szerepet játszik a természetszerű erdőfelújításban, ami során nem tarvágás után egyszerre, hanem fokozatosan, kisebb „lékek” nyitásával enged teret a fiatal csemeték növekedésének.

Ez az akció nem csak egyszeri figyelemfelhívásként szolgál, hanem hosszú távú együttműködést céloz meg a püspökladányi általános iskolákkal, aminek a keretein belül az örökbefogadott lékhez a gyerekek évről évre kilátogathatnak. Az évek során az iskolások bekapcsolódhatnak a lék ápolásának munkálataiba – tölgyakk- és csemeteültetés –, és megtapasztalhatják az erdei folyamatokat, fi-

gyelemmel kísérhetik a csemeték növekedését, a személyesebb kötődés miatt közvetlenebb kapcsolatot alakíthatnak ki a természettel és közösségi élményt is szerezhetnek a közös munka során.

Az első két osztály a püspökladányi Kálvin Téri Általános Iskola egy-egy első és felső tagozatos csapata volt. A Farkasszigetbe kilátogató gyerekek elsőként a téli madáretetés fontosságával, az etető-

re járó madárfajok sokaságával, az etetésre használható magvakkal ismerkedtek meg. Az ötödikes gyerekek maguk készített etetőt helyeztek ki, míg az elsősokeknak a Kísérleti Állomás biztosította az etetőt. A tervek szerint az etetők folyamatos ellátását a gyerekek felváltva, szüleikkel együtt a közös kirándulásaik során biztosítják, ezzel a családban is továbbadhatják a természetben tanultakat.

Az iskolások már az első alkalommal megtapasztalták az erdei nyugalom megőrzésének fontosságát, mert amint a gyerekszivaj elhalkult, a frissen kihelyezett etetőkön sorra jelentek meg az éhes madárseregek: cinkék, csuszkák, és persze a verebek is.

A kísérleti állomásnál várják a további osztályok jelentkezését a lékek örökbefogadásához, hogy a gyerekek közelről ismerhessék meg a természetet egy „örökbefogadott” lék fejlődésének folyamatos figyelésével.

Csiha Dénes

Fotó: **Kovács Csaba**